

CYFARFOD	Cyngor llawn
DYDDIAD	18 Mai 2017
TEITL	Addasiadau i'r Cyfansoddiad yn Sgil Adolygiad Trefn Craffu ac i'r Rheolau Sefydlog Pwyllgorau.
PWRPAS	Sicrhau fod y drefn craffu a fabwysiadwyd ym Mis Mawrth 2017 yn weithredol drwy addasiadau yn y cyfansoddiad. Gweithredu newidiadau i drefniadau'r Pwyllgor Cynllunio yn deillio o ofynion cyfreithiol newydd
ARGYMHELLIAD	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mabwysiadu'r newidiadau yn Adran 7 o'r Cyfansoddiad, "Pwyllgorau Craffu'r" yn unol â'r adroddiad (Atodiad 1) i weithredu'r adolygiad o'r drefn graffu. 2. Mabwysiadu'r newidiadau i gylch gorchwyol y Pwyllgor Archwilio a'r Pwyllgor Iaith mewn ymateb i'r adolygiad craffu a newid enw'r Pwyllgor Archwilio i Bwyllgor Archwilio a Llywodraethu (Atodiad 2) 3. Nodi'r newidiadau yn Adran 9 o'r Cyfansoddiad, "Pwyllgorau Rheoleiddio ac Eraill" er cydymffurfio a gofynion statudol (Atodiad 3). 4. Nodi addasu'r cyfansoddiad i adlewyrchu newid enw'r Adran Rheoleiddio i'r Adran Amgylchedd.
AWDUR	Iwan G D Evans, Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol / Swyddog Monitro

1. Cefndir

Yn ei gyfarfod ar y 2il o Fawrth 2017 fe benderfynodd y Cyngor i wneud newidiadau i'r drefn Pwyllgorau Craffu. Gan fod y newidiadau yma ag oblygiadau cyfansoddiadol cyn y gellir eu gweithredu'n ffurfiol mae angen newid y cyfansoddiad ac fe ofynnwyd i mi baratoi adroddiad i'r Cyngor yn argymhell y newidiadau angenrheidiol.

Yn ogystal â'r newidiadau yma cyhoeddwyd rheoliadau gan y Llywodraeth yn ystod Mawrth 2017 yn gosod gofynion cyfreithiol ynglŷn â threfniadau Pwyllgorau Cynllunio. Mae gofyn felly i'r Cyngor newid y rheolau sefydlog ar gyfer Pwyllgorau er gweithredu y gofyn yma.

Gan fod yr Adran Rheoleiddio yn newid ei enw i'r Adran Amgylchedd mae angen adlewyrchu'r newid yma yn y Cyfansoddiad. Ni fydd yn golygu newid o sylwedd.

2. Addasu'r Drefn Craffu.

Mae Adran 7 o'r Cyfansoddiad yn darparu ar gyfer y Pwyllgorau Craffu. Gan fod y gyfundrefn Craffu yn statudol mae'r rhan yma yn gyfuniad o ddarpariaeth sydd yn ofynnol yn ôl y gyfraith ynghyd a threfniadau gan y Cyngor. Roedd y penderfyniad ym Mis Mawrth yn cwmpasu nid yn unig newidiadau i'r fframwaith pwyllgorau a chylch gorchwyl ond hefyd y gyfundrefn craffu, Mae'r argymhellion yma yn adlewyrchu'r newidiadau cyfansoddiadol sydd yn deillio o'r penderfyniad yma.

Mae un neu ddau o bwyntiau penodol y byddwn yn tynnu sylw atynt:

- Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015 yn gosod gofyn fod y Cyngor yn penodi Pwyllgor Craffu i graffu gwaith y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus. Mae'r gofyn yma yn Adran 35 o'r Ddeddf yn cwmpasu ystod eang o faterion gan gynnwys penderfyniadau'r bwrdd a llywodraethu. Priodolwyd y maes penodol yma i Bwyllgor Cymunedau Fodd bynnag dylid nodi wrth gwrs mai craffu gwaith y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus yn benodol sydd dan sylw yma ac nid y Ddeddf yn ei hystyr ehangach. O ystyried natur draws awdurdod y Ddeddf bydd yn berthnasol fel ystyriaeth a thestun craffu ar draws pob pwyllgor.
- Yn ei benderfyniad ym Mis Mawrth gosodwyd cylch- gorchwyl arfaethedig ar gyfer y Pwyllgorau Craffu. Fodd bynnag mae'r argymhelliad sydd yn adroddiad yma yn argymhell gwneud un addasiad penodol. Ym Mis Mawrth gosodwyd maes "Tai" yng nghylch gorchwyl y Pwyllgor Craffu Cymunedau. Mae natur y gwaith yma yng nghydestun y Cyngor yn priodoli ei hun i faes gwaith y Pwyllgor Craffu Gofal. Yn ychwanegol at hyn byddai hyn yn golygu yn caniatáu i'r Adran Oedolion Iechyd a Llesiant yn adrodd un Pwyllgor Craffu. Felly argymhellir fod y newid yma yn cael ei wneud.
- O ganlyniad i'r penderfyniad yma mae newidiadu yn cael eu argymhell ar gyfer cylch gorchwyl y Pwyllgorau Archwilio a Iait h i'w rhoi ar waith It is also recommended that the Audit Committee's name is changed to Audit and Governance Committee .

3. Rheoliadau Pwyllgorau Cynllunio

Yn dilyn Deddf Gynllunio (Cymru) 2015 a'r rhaglen Cynllunio Cadarnhaol y Llywodraeth mae newidiadau i ystod o faterion ynglŷn â threfniadaeth cynllunio wedi bod yn digwydd yn ddiweddar yng Nghymru. Mae ffocws y gwaith yma wedi cynnwys trefniadau apelio,

cynllunio strategol, gorfodi , ceisiadau am ganiatâd a threfniadau penderfynu. Yn deillio o'r rhaglen yma cyhoeddwyd dau set o reoliadau gan y Llywodraeth ynglŷn â Phwyllgorau Cynllunio ym Mawrth eleni:

Rheoliadau Maint a Chyfansoddiad Pwyllgorau Awdurdodau Cynllunio Lleol (Cymru) 2017 ,

Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Rheolau Sefydlog) (Cymru) (Diwygio) 2017

Mae'r Rheoliadau yma rhyngddynt yn golygu newidiadau i drefniadau Pwyllgorau Cynllunio yng Nghymru. Gellir crynhoi'r gofynion newydd yn y modd canlynol:

- Cyfyngir maint Pwyllgor Cynllunio i ddim llai na 11 a dim mwy na 21 o aelodau,
- Mewn ward aml aelod dim ond un aelod o'r ward all gael ei benodi i'r Pwyllgor Cynllunio
- Cynyddir cworwm y Pwyllgor i o' leiaf hanner yr aelodaeth.
- Ni chaniateir defnydd eilyddion yn y Pwyllgor Cynllunio.

Mae'r rhain yn ofynion statudol sydd wedi eu gosod gan y llywodraeth ac felly mae'n ofynnol eu gweithredu ac addasu'r cyfansoddiad i'r perwyl. Mae'r addasiadau angenrheidiol i'r Cyfansoddiad wedi eu hadrodd yn Atodiad ac rwyf wedi eu gweithredu gan ddefnyddio fy mhwerau dan Adran 2.6.2 o'r Cyfansoddiad.

Adran Amgylchedd

Gan fod Adran Rheoleiddio bellach am arddel yr enw Adran Amgylchedd nodi'r bydd angen gweithredu newidiadau yn y Cyfansoddiad i adlewyrchu'r newid yma.

Argymhelliad :

- 1. Mabwysiadu'r newidiadau yn Adran 7 o'r Cyfansoddiad, "Pwyllgorau Craffu'r" yn unol â'r adroddiad i weithredu'r adolygiad o'r drefn graffu.**
- 2. Mabwysiadu'r newidiadau i gylch gorchwyol y Pwyllgor Archwilio a'r Pwyllgor Iaith mewn ymateb i'r adolygiad craffu a newid enw'r Pwyllgor Archwilio I Bwyllgor Archwilio a Llywodraethu.**
- 3. Nodi'r newidiadau yn Adran 9 o'r Cyfansoddiad, "Pwyllgorau Rheoleiddio ac Eraill" er cydymffurfio a gofynion statudol.**
- 4. Nodi'r newidau yn y cyfansoddiad i adlewyrchu newid enw'r Adran Rheoleiddio i'r Adran Amgylchedd.**

Iwan G D Evans

Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol / Swyddog Monitro

Dogfennau Cefndir

Adroddiad Cyngor 2 Mawrth 2017 – Adolygiad o'r Drefn Graffu

Rheoliadau Maint a Chyfansoddiad Pwyllgorau Awdurdodau Cynllunio Lleol (Cymru) 2017 ,

Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Rheolau Sefydlog) (Cymru) (Diwygio) 2017